

Sygn. akt I C 939/15 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Kwidzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Alicja Tułodziecka
Protokolant:	stażysta Cecylia Olewińska

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2016 r. w Kwidzynie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...)w G.

przeciwko T. M.

o zapłatę

oddala powództwo.

SSR Alicja Tułodziecka

Sygn. akt I C 939/15 upr.

UZASADNIENIE

Powód (...) z siedzibą w G. w pozwie wniesionym przeciwko T. M. domagał się zasądzenia kwoty 2.229,42 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 25 października 2013 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, iż pozwany w dniu 07 lipca 2005 r. z (...) BANK S.A. (wierzycielem pierwotnym) zawarł umowę o kartę kredytową (...) Bank (...). Wskazano, że przedmiotem łączącego strony stosunku prawnego było zobowiązanie wierzyciela do przyznania limitu kredytowego oraz rozliczania operacji dokonywanych przy użyciu karty płatniczej, a pozwany miał obowiązek zapłaty kwot operacji rozliczanych za pomocą karty i zwrotu kwoty wykorzystanego limitu kredytowego w terminie przewidzianym w umowie.

Wskazano także, że pozwany nie zaspokoił wszystkich należności wynikających ze wskazanej wyżej umowy.

Nadto podano, że roszczenie z tej umowy stało się wymagalne w dniu 14 sierpnia 2012 r. w związku z rozwiązaniem tej umowy z uwagi na opóźnienie pozwanego.

Wskazano również, że w dniu 24 października 2013 r. wierzyciel pierwotny dokonał na rzecz powoda przelewu wyżej wymienionej wierzytelności.

Powód wyjaśnił także, że na wierzytelność dochodzoną w niniejszym postępowaniu składają się następujące należności:

- kwota 1.919,76 zł – należność główna (wykorzystany limit kredytowy);
- kwota 309,66 zł – tytułem odsetek umownych naliczonych przez wierzyciela pierwotnego w związku z zawarciem umowy.

Nakazem zapłaty z dnia 15 lipca 2015 r. wydanym w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie w postępowaniu upominawczym uwzględniono roszczenie powoda w całości oraz orzeczono o kosztach procesu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany T. M. wniósł o oddalenie powództwa.

Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia zgłoszonego przez powoda.

Sąd ustalił co następuje:

W dniu 27 lipca 2005 r. T. M. z (...) BANK S.A. (wierzycielem pierwotnym) zawarł umowę o kartę kredytową (...) Bank (...).

Przedmiotem łączącego strony stosunku prawnego było zobowiązanie Banku do przyznania limitu kredytowego oraz rozliczania operacji dokonywanych przy użyciu karty płatniczej, a posiadacz karty miał obowiązek zapłaty kwot operacji rozliczanych za pomocą karty i zwrotu kwoty wykorzystanego limitu kredytowego w terminie przewidzianym w umowie.

(dowód: umowa z k. 42 – 44 akt)

Roszczenie z umowy stało się wymagalne w dniu 14 sierpnia 2012 r.

(bezsporne)

W dniu 17 grudnia 2012 r. Sąd Rejonowy w Kwidzynie nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 20 listopada 2012 r. wystawionemu przez (...) Bank S.A. z siedzibą w W. – wniosek o nadanie klauzuli wykonalności złożono w listopadzie 2012 r.

Z kolei postanowieniem z dnia 27 marca 2013 r. nadano klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 20 listopada 2012 r. wystawionemu przez (...) Bank S.A. z siedzibą w W. na rzecz następcy prawnego wierzyciela, tj. Banku (...) S.A. we W. – wniosek o nadanie klauzuli wykonalności złożono w lutym 2013r.

(dowód: postanowienia z k. 49 – 52 akt,

wnioski z k. 53 – 54 akt)

W dniu 24 października 2013 r. wierzyciel Bank (...) S.A. we W. (poprzednik prawny (...) Banku S.A.) dokonał na rzecz (...) w G. przelewu wierzytelności przysługującej mu od T. M..

(dowód: umowa przelewu wierzytelności wraz z załącznikami z k. 25 –

30 akt)

Na dzień 25 czerwca 2015 r. zobowiązanie T. M. wynosiło 2.229,42 zł, na które składały się następujące należności:

- kwota 1.919,76 zł – należność główna z tytułu wykorzystanego limitu kredytowego,

- kwota 309,66 zł – odsetki umowne naliczone przez wierzyciela pierwotnego w związku z zawarciem umowy, liczonych za okres korzystania z kapitału.

(dowód: informacja z k. 32 akt)

Sąd zważył, co następuje:

Okoliczności faktyczne w istotnych dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy Sąd ustalił w oparciu o dane wynikające z dokumentów przedłożonych przez powoda. W toku prowadzonego postępowania nie ujawniły się żadne okoliczności, które podważyłyby wiarygodność danych wynikających z tych dokumentów. Z tegoż względu Sąd uznał je za wiarygodne i na ich podstawie dokonywał ustaleń faktycznych w sprawie.

W przedmiotowej sprawie powód domagał się od pozwanego zapłaty kwoty 2.229,42 zł.

Powód wskazał, że pozwany w dniu 27 lipca 2005 r. zawarł z (...) BANKIEM S.A. umowę o kartę kredytową (...) Bank (...).

Powód wyjaśnił również, że roszczenie z tej umowy stało się wymagalne w dniu 14 sierpnia 2012 r., ponieważ umowa została rozwiązana z uwagi na opóźnienie pozwanego. Nadto podał, że w październiku 2013 r. wierzyciel pierwotny dokonał na jego rzecz przelewu wierzytelności przysługującej mu od pozwanego.

W niniejszej sprawie pozwany T. M. podniósł zarzut przedawnienia roszczenia powoda.

Wskazać w tym miejscu trzeba, że stabilizacja stosunków cywilnoprawnych, wymagająca należytego wykonywania wynikających z nich obowiązków, leży w interesie obrotu gospodarczego i porządku prawnego. W wyniku upływu czasu dłużnik nie niepokojony przez wierzyciela z reguły przestaje się liczyć z obowiązkiem spełnienia świadczenia. Także wierzyciel nie uwzględnia powyższego świadczenia w swoich kalkulacjach gospodarczych. Obowiązki wynikające ze stosunków cywilnoprawnych powinny być wykonywane we właściwym terminie także z tego powodu, aby nie doprowadzać do zakłóceń w procesach obrotu. Instytucja przedawnienia, ograniczając w czasie dochodzenie roszczeń majątkowych wynikających z tych stosunków, służy do osiągnięcia powyższych celów.

Przedawnieniu ulegają tylko roszczenia majątkowe. Chodzi przy tym wyłącznie o roszczenia cywilnoprawne, a więc uprawnienia polegające na tym, że jakaś indywidualnie oznaczona osoba ma obowiązek wykonać świadczenie na rzecz uprawnionego, a uprawniony może żądać, aby zachowała się ona w ściśle określony sposób.

Istota przedawnienia polega na tym, że po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia powołując się na upływ tego czasu. Skutek przedawnienia polega więc na tym, że dłużnik uzyskuje prawo zgłoszenia zarzutu wyłączającego możliwość dochodzenia wykonania świadczenia przed sądem. Sytuacja dłużnika, która polega na możliwości odmowy świadczenia przez podniesienie zarzutu przedawnienia jest jego prawem podmiotowym. Wynika stąd, że terminy przedawnienia zakreślają granice czasowe, w ramach których może zostać wytoczone powództwo, złożony odpowiedni wniosek lub postawiony zarzut.

Jeżeli upłynie termin przedawnienia, a wierzyciel wystąpi do sądu z powództwem opartym na przedawnionym roszczeniu, na wniosek pozwanego –

dłużnika podnoszącego zarzut przedawnienia, sąd oddali powództwo. Jeżeli natomiast zarzut przedawnienia nie zostanie przez dłużnika podniesiony, sąd rozpatrzy powództwo, tak jakby przedawnienie nie nastąpiło. Sąd uwzględnia zatem upływ terminu przedawnienia wyłącznie na zarzut dłużnika, przeciwko któremu przysługuje przedawnione roszczenie.

Zdaniem Sądu orzekającego, zarzut przedawnienia zgłoszony w niniejszej sprawie przez pozwanego T. M. był zasadny i zasługiwał na uwzględnienie.

W tym miejscu wskazać trzeba, że w chwili obecnej podstawowym przepisem regulującym liczenie terminów przedawnienia roszczeń jest przepis art. 118 k.c. Zaznaczyć jeszcze trzeba, że przepisy dotyczące przedawnienia roszczeń (art. 117 – 125 k.c.) mają charakter bezwzględnie obowiązujący – terminy przedawnienia nie mogą być skracane ani przedłużane przez czynność prawną.

Wskazać trzeba, że roszczenia o zapłatę poszczególnych rat zadłużenia wynikającego z umowy kredytu, czy też z umowy o kartę kredytową (z której to wynika roszczenie dochodzone w niniejszej sprawie) mają z pewnością charakter okresowy. Dlatego też nie budzi zastrzeżeń, iż roszczenia wynikające z takich umów przedawniać się będą z upływem trzech lat od dnia wymagalności poszczególnych rat kredytu.

Obecnie dla umów o kartę kredytową nie ma przepisów szczególnych regulujących zasady przedawnienia tych roszczeń w sposób odmienny niż ogólne zasady przewidziane w Kodeksie cywilnym. Jednakże są wypadki, w których roszczenia wynikające z umowy o kartę kredytową przedawniać się będą z upływem dwóch lat.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga to, że od października 2003 r. obowiązywała ustawa o elektronicznych instrumentach płatniczych z dnia 12 września 2002 r. (przy czym na zapisy tejże ustawy powoływano się także w umowie łączącej strony z lipca 2005 r.). Ustawa ta w przepisie art. 6 przewidywała, że roszczenia z tytułu umów o elektronicznym instrumencie płatniczym przedawniają się z upływem lat dwóch.

W ocenie Sądu, nie ma wątpliwości, że umowy o kartę kredytową zaliczają się do umów o elektronicznych instrumentach płatniczych w rozumieniu wskazanej wyżej ustawy.

Zaznaczyć jeszcze trzeba, że ta ustawa nie obowiązuje od sierpnia 2013 r. – została uchylona przez inny akt prawny, tj. ustawę z dnia 12 lipca 2013 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw.

Powyższe nie oznacza jednak, że obecnie mamy do czynienia tylko z trzyletnim okresem przedawnienia wynikającym z przepisu art. 118 k.c.

W ustawie uchylającej ustawę o elektronicznych instrumentach płatniczych znalazł się bowiem przepis art. 26 ust. 1 o następującej treści – do przedawnienia roszczeń z tytułu umów o elektroniczny instrument płatniczy, powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i nieprzedawnionych do tego czasu, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Wobec powyższego przy badaniu, czy roszczenia wynikające z umowy o kartę kredytową są przedawnione, każdorazowo trzeba ustalić kiedy umowa o kartę kredytową została zawarta i kiedy powstało roszczenie banku wobec kredytobiorcy. Dla roszczeń powstałych przed dniem 07 października 2013 r. (tj. wejścia w życie ustawy uchylającej) będą miały zastosowanie szczególne zasady, wynikające z ustawy o elektronicznych instrumentach płatniczych, a zatem dwuletni termin przedawnienia. Natomiast dla roszczeń powstałych po tej dacie należy stosować ogólne zasady przedawnienia wynikające z przepisu art. 118 k.c.

Odnosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać trzeba, że umowa o kartę kredytową została zawarta między stronami w dniu 27 lipca 2005 r. Z ustaleń poczynionych w sprawie wynikało także, że roszczenie Banku stało się wymagalne w dniu 14 sierpnia 2012 r.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że to roszczenie strony powodowej powstało przed dniem 07 października 2013 r. W tym stanie rzeczy w tejże sprawie będą miały zastosowanie szczególne zasady dotyczące liczenia terminu przedawnienia, a wynikające z ustawy o elektronicznych instrumentach płatniczych.

Wobec tego w przedmiotowej sprawie należało przyjąć, że termin przedawnienia dla roszczenia z umowy zawartej przez strony wynosi dwa lata.

Tym samym roszczenie powoda uległoby przedawnieniu w dniu 15 sierpnia 2014 r.

Dodać w tym miejscu jeszcze trzeba, że przepis art. 123 § 1 k.c. stanowi, iż bieg przedawnienia przerywa się:

- 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia;
- 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje;
- 3) przez wszczęcie mediacji.

Podnieść w tym miejscu trzeba, iż bieg terminu przedawnienia przerywa m.in. wniesienie pozwu, złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności (również wniosku o nadanie klauzuli wykonalności na podstawie przepisu art. 788 k.p.c.) – czynności wynikające z przepisu art. 123 § 1 pkt 1 k.c. Dodać należy, iż to stanowisko znajduje ugruntowane oparcie w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz w orzecznictwie Sądów Apelacyjnych.

Z ustaleń poczynionych przez Sąd orzekający w tejże sprawie wynikało, że w listopadzie 2012 r. pierwotny wierzyciel złożył wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przeciwko pozwanemu (dłużnikowi). Nie budzi zatem, iż ta czynność wierzyciela przerwała bieg dwuletniego terminu przedawnienia.

Nadto ustalono, że w marcu 2013 r. następca prawny pierwotnego wierzyciela wniósł o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu na swoją rzecz. Wobec tego ta czynność wierzyciela także przerwała bieg dwuletniego terminu przedawnienia.

Mając na względzie powyższe uwagi wskazać trzeba, iż termin przedawnienia ponownie rozpoczął bieg od marca 2013 r. W tym stanie rzeczy wskazać trzeba, że to roszczenie powoda uległo przedawnieniu w marcu 2015 r. Natomiast pozew w niniejszej sprawie wniesiono w dniu 25 czerwca 2015 r., a zatem po upływie terminu przedawnienia.

Na marginesie dodać tylko trzeba, iż strona powodowa wskazywała, że termin przedawnienia dochodzonego w tej sprawie roszczenia wynosi 3 lata i podnosiła, że wniesienie pozwu w dniu 25 czerwca 2015 r. w tejże sprawie przerwało bieg tego terminu przedawnienia. Jednakże w świetle powyżej przedstawionych rozważań stanowisko strony powodowej nie zasługiwało na uwzględnienie.

Nadto dodać trzeba, że w tejże sprawie bieg terminu przedawnienia liczono od dnia 14 sierpnia 2012 r., a zatem od dnia kiedy roszczenie stało się wymagalne zgodnie z twierdzeniem powoda (zatem przyjęto wersję korzystniejszą dla powoda). Wskazać jednak trzeba, że posiadacz karty ma możliwość spłaty swojego zadłużenia w całości lub spłaty tylko tzw. kwoty minimalnej. Wobec tego bieg terminu przedawnienia roszczenia o zapłatę zaległych kwot wynikających z płatności kartą kredytową rozpoczyna się z upływem dnia wskazanego w wyciągu jako termin zapłaty kwoty minimalnej, a nie dopiero po wyczerpaniu limitu kredytu ustalonego w umowie o kartę kredytową (tak też w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2008 r., sygn. akt I CSK 243/08). W związku z tym nie można wykluczyć, że w tej sprawie bieg terminu przedawnienia roszczenia dochodzonego wobec pozwanego rozpoczął się już wcześniej, a nie w dniu 14 sierpnia 2012 r.

Mając na względzie powyżej zaprezentowane okoliczności i rozważania Sąd oddalił powództwo wniesione przez powoda. Wskazać trzeba, że w tej sprawie pozwany skutecznie podniósł zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego przez powoda. Podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowił przepis art. 471 k.c. a contrario i art. 117 k.c. w zw. z art. 118 k.c. w zw. z art. 6 i art. 26 ustawy o elektronicznych instrumentach płatniczych.